

Köszöntés

Dr. Tenk Antal 70 éves

A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán 2008. november 21-én rendezett ünnepségen számos munkatárs, pályatárs, barát és tanítvány köszöntötte Dr. Tenk Antal professzort 70. születésnapja alkalmából. A köszöntő ünnepségen megjelentek és méltatták az ünnepelt gazdag életpályáját a tudományos élet jeles képviselői, valamint a hazai és határon túli társintézmények küldöttei is.

Tenk Antal 1938. november 19-én született Győrben. Általános iskolai tanulmányai után 1953-ban került a győri Révai Miklós Gimnázium orosz-tagozatos osztályába, ahol 1957-ben érettségizett, majd egy évig a Kisalföldi Állami Erdőgazdaságban dolgozott. 1958-ban felvételt

nyert a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskolára, ahol 1962-ben jeles eredménnyel államvizgázott. Egyetemi hallgató korában három évig TDK munkát végzett és ennek révén két ízben kari, egy alkalommal pedig országos TDK konferencián szerepelt. A TDK-munka mellett aktív közéleti tevékenységet folytatott, tagja volt az intézmény kórusának, rendszeresen írt az „Óvári Mezőgazda” című lapban és a Valétabizottság elnöki teendőit is ellátta. Hallgatóként ismerkedett meg jelenlegi feleségével, akivel 1962-ben házasságot kötöttek. Két fiúk közül Tamás 1963-ban, Gábor pedig 1966-ban született.

Az egyetem elvégzése után 10 hónapig dolgozott gyakornoki munkakörben a halászi *Rákóczi TSz-ben*, majd főagronómusként az újrónafői *Április 4. TSz-be* került. Pályázat útján lett egyetemi tanársegéd az akkori Agrártudományi Főiskolán 1964-ben.

Oktatói pályáját a Matematika–Fizika Tanszéken kezdte, ahol kezdetben az Agrometeorológia tárgy előadásait tartotta és gyakorlatait vezette. Később bekapcsolódott a Fizika tárgy gyakorlatainak vezetésébe és e tárgy több témakörének előadásaival is megbízták. A hallgató korában elkezdett társadalmi–közéleti tevékenységét tanársegédként is tovább folytatta: Czimer Gyulával 1966-ban megszervezték a *társadalmi szakoktató* képzést, amibe a végzős évfolyam hallgatói fakultatív módon kapcsolódhattak be és két félév után vizsgát téve *szakoktatói igazolványt* kaptak. Ezért a munkájáért 1968-ban a *Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója* kitüntetésben részesült.

Az oktatás és a társadalmi tevékenység mellett rendszeres kutatómunkát folytatott. A TDK témájának folytatásából származó kutatási eredményeinek felhasználásával készült disszertáció alapján 1970-ben egyetemi doktori címet szerzett a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. Ebben az évben egyetemi adjunktussá nevezték ki.

Érdeklődése egyre inkább az agrárökonómiai, gazdaságszervezési, gazdaságmatematikai kérdések felé irányult, ezért 1973-ban beiratkozott a Gödöllőn induló Üzemgazdasági Szakmérnöki Szakra, ahol 1975-ben szakmérnöki diplomát szerzett. Ennek is köszönhetően 1975-ben TMB ösztöndíjas lett és kutatómunkáját segítendő áthelyezték az Üzemtani Tanszékre. Kutatási témája az ágazati kapcsolati mérlegek mezőgazdasági üzemekben történő alkalmazásának vizsgálata volt. Az új munkahelyén elsődleges feladata a Vállalati gazdaságtan (jelenleg Üzemtan) tárgy gyakorlatainak vezetése, illetve a tárgy több témakörének az előadása volt. Közreműködött az Üzemtani Tanszék szervezésében 1982-ben induló Vállalkozásszervező Szakmérnöki Szak tantervének és tantárgyi programjainak a kidolgozásában és a Karon több szakmérnöki szak és alternatív blokk (blokk tárgy) oktatásában is.

A '70-es években tovább folytatta az 1966-ban elkezdett társadalmi–közéleti tevékenységet a szakoktató képzés szervezésében. Ezt a képzési formát TIT-előadóképzéssé alakították át és egyidejűleg létrehozták az ország első Hallgatói TIT Szervezetét, aminek tanárelnöke lett. 1975-ben szervező titkárként bekapcsolódott a MEDOSz Kari Szervezetének munkájába, ahol elsősorban a dolgozók kulturális- és sporttevékenységének szervezése volt a feladata. Erre az időszakra esett az Intézmény és a Nyitrai Mezőgazdasági Főiskola kultúracsoportjai közti cserelátogatások és fellépések beindítása, amit Demo Milannel, jelenlegi díszdoktorunkkal közösen kezdeményeztek és szerveztek. Ezekért a tevékenységért a *TIT Kiváló Dolgozója* (1972), *Társadalmi Munkáért* (1972) és *TIT Aranykoszorús jelvény* (1978) kitüntetések kaptak.

1978-ban a MEDOSz Kari szervezetének SzB titkárává választották, ezt a feladatot 1985-ig látta el. Emellett 1983–85 között az egyetem Szakszervezeti Bizottságának elnöke is volt. Ebben az időszakban (majd utána 1985–2000 között, 15 éven át) „hivatalból” tagja volt a kari és az egyetemi tanácsnak is. Kiemelt feladatának tekintette a munkatársak üdültetési lehetőségeinek a bővítését, ezért – saját szervezésben – megoldották a társintézmények kollégiumaiban történő csereüdültetést, valamint a hasonló konstrukcióban bonyolított NDK-s (Stralsund) és lengyel (Sopot) külföldi üdültetéseket. Ezekért a munkáiért *Kiváló Munkáért* (1984), *SZOT Oklevél* (1984) és *Szakszervezeti Munkáért Arany Fokozat* (1986) kitüntetések kaptak.

Tanársegédként, illetve adjunktusként 2–2 alkalommal látott el évfolyam- és csoportfelelősi feladatot. Három ízben volt külföldi cseregyakorlatos hallgatói csoport fogadótanára, majd a külföldre utazó hallgatói csoportunk kísérője.

Kiterjedt oktatói és társadalmi–közéleti tevékenysége mellett eredményes tudományos kutatómunkát is végzett. Az előbbi elismeréseként 1982-ben egyetemi docenssé nevezték ki, ez utóbbi eredményeként pedig 1983-ban sikerült megvédenie kandidátusi disszertációját és elnyerni a *mezőgazdasági tudomány kandidátusa* tudományos fokozatot.

1985-ben kapott megbízást az oktatási–nevelési dékánhelyettesi feladatok ellátására. Erre az időszakra esett a keszthelyi Georgikon Mezőgazdaságtudományi Karral közösen kialakított *alternatív-blokkos* tantervi struktúra létrehozása és az 1985/86. tanévtől történő bevezetése, amiben – oktatási dékánhelyettesként – jelentős szerepet vállalt. Mint oktatási–nevelési dékánhelyettes hivatalból tagja, majd 1988–1990 között elnöke volt az Egyetemi Oktatási–Nevelési Bizottságnak. 1992-ben egyetemi tanárrá nevezték ki.

A négy ciklusban, összesen 15 éven át tartó oktatási dékánhelyettesi tevékenységének nagy szerepe volt abban, hogy a korábbi 60 fős hallgatói felvételi létszámkeretet 210 főre emelték. 1990-től lehetőség kínálkozott arra, hogy a felsőoktatási intézményekben *külhoni magyar hallgatók* folytassanak tanulmányokat. Az e téren kifejtett aktivitása eredményeként 1995-ben már több, mint 50 fő külhoni magyar hallgató tanult a Karon.

1992-ben – Dunaszerdahely város polgármesterének kezdeményezésére – Dunaszerdahelyen kihelyezett tagozat létesült, ahová már az 1992/93. tanévre 30 főt iskoláztak be. A főiskolai szintű képzéshez tantervet készített, szervezte a konzultációkat és vizsgákat, közben folyamatos kapcsolatot tartott a kihelyezett tagozatnak otthont adó dunaszerdahelyi középiskolával.

1993-ban a TMB-től az egyetemekre került a tudományos képzés (PhD képzés), amiben kezdettől fogva, mint programvezető és mint tudományos vezető vesz részt, s közreműködött a kari PhD (doktori) dokumentumok elkészítésében.

1993-ban a Kar vezetése a korábbi egyszakos képzés helyett a többszakos képzés bevezetését határozta el. A Kar Tanácsától azt a feladatot kapta, hogy – figyelemmel a megváltozott társadalmi igényekre – dolgozza ki az Általános, az Élelmiszer minőségbiztosító, a Gazdasági, a Tejgazdasági, a Környezetgazdálkodási, a Német gazdasági szakfordítói és a Mérnök-tanári agrármérnöki szakok tantervét. Az év végéig elkészült a hét szak konzisztens kreditrendszeren alapuló tanterve, amely valamennyi szak között áthallgatást, illetve párhuzamos képzést tett lehetővé. Abban az időszakban ez országos szinten is kuriózumnak számított. Végül a Kar három szak (Általános, Élelmiszer-minőségbiztosító és Gazdasági agrármérnöki) indítására kapott engedélyt, melyeket az 1994/95. tanévben indították először és ahol az új kreditrendszer bevezetéséig – 2002-ig – az így kidolgozott kreditrendszer alapján történt az oktatás szervezése.

Az új szakok bevezetésének előkészítésével egyidejűleg folyt a Kar első akkreditálásához szükséges akkreditációs anyag (kari akkreditációs jelentés) összeállítása, aminek elkészítésére kapott megbízást.

1996-ban elkészítette a Mezőgazdasági Szaktanácsadói Szakmérnöki Szak tantervét, majd annak elfogadása után egy ideig a szak vezetője volt. Ezen a szakon két tárgynak (Környezetgazdaságtan, Sztruktúrapolitika) tantárgyfelelőse jelenleg is. A Növényvédelmi Szakmérnöki Szakon a Növényvédelmi környezetgazdaságtan, az Erdőmérnöki Karon szervezett Erdészeti Növényvédelmi Szakon pedig az Erdővédelmi ökonómia tárgyak felelőse. A gyakorlati képzés feltételeinek javítása, valamint a szaktanácsadáshoz szükséges bemutatóbázis kialakítása céljából ún. „minta-gazdasági hálózat” kialakítását határozta el 1999-ben, amihez Tenk Antal dolgozta ki azt a szabályzatot, aminek alapján a gazdaságok felvétele, illetve a hálózat működése történik kereken 10 év óta. Ez alatt az időszak alatt 36-ra nőtt a hálózathoz tartozó gazdaságok, illetve bemutatóhelyek száma.

1991-ben megbízást kapott a Kar Agrárökonómiai és Társadalomtudományi Intézete igazgatói teendőinek ellátására. 1994-ben áthelyezték az Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszékre, ahol tanszékvezetői feladatot látott el 1994–2004 között. Az új munkahelyén az Agrárgazdaságtan, az Agrárpolitika, a Környezetgazdaságtan és az Ökógazdaságtan tárgyak felelőse. Munkatársai-val a Gazdasági Agrármérnöki Szakon belül kidolgozták a Régió- és vidékfejlesztési szakirányt, amiben a Regionális gazdaságtan és a Vidékfejlesztés tantárgyak tantárgyfelelőse volt.

2001. július 1-jével megbízást kapott a Nyugat-magyarországi Egyetem oktatási rektorhelyettesi teendőinek az ellátására, mely tevékenységét 2003. december 31-ig végezte. Erre az időszakra (2002 augusztus–december) esett a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karon a mb. főigazgatói teendők ellátása is.

Rektorhelyettesként fő feladata az Egyetem hét karán folyó képzések felügyelete, koordinálása volt. Irányításával készült el az új, egységes kreditrendszer, amit 2002-ben (egy évvel az OM által előírt határidő előtt) sikerült bevezetni. Emellett több, azóta hagyományossá vált egyetemi rendezvény (Adventi Hangverseny, Hallgatói, illetve Dolgozói Művészeti Napok, Egyetemi Hallgatói, illetve Dolgozói Sportvetélkedők) kezdeményezője és szervezője volt. Korábban (1996 és 2002 között) négy alkalommal szervezett a Karon nemzetközi kórusfesztivált, amelyen számos hazai és külföldi (olasz, szlovák) kórus vett részt. Ebben az időszakban kezdődött a bolognai-rendszerű képzés (BSc, MSc) kialakítása, aminek az előkészítésében (a képzési irányok karonkénti kijelölése és koordinálása) irányító szerepe volt.

2006-ban Karunk dékánjától megbízást kapott az Intézmény második akkreditációjához készítendő kari jelentés összeállítására, e munka koordinálására, illetve a kétkötetes anyag szerkesztésére. A 2007-ben elkészült anyag alapján a Kar sikeresen átesett második akkreditációján, ahol „A” minősítést kapott.

Az 1993-ban kezdődő PhD képzés szervezésében, a PhD hallgatók munkájának irányításában napjainkig részt vállalt. Az elmúlt 15 év során az általa vezetett programba összesen 61-en nyertek felvételt, közülük 28 főt (46%) már PhD doktorrá avattak. Tudományos vezetőként 22 hallgató munkáját irányította, közülük 12-en (55%) kapták meg a PhD doktori fokozatot. A keszthelyi közgazdasági PhD program keretében további 4 hallgatónak volt a tudományos vezetője, akik közül 3 fő szerzett PhD doktori címet.

Saját tudományos kutatómunkájának eredményeit 4 könyvben, illetve könyvrészletben, valamint 120 tudományos közleményben jelentette meg.

Az oktató–kutató, valamint az oktatásszervező munkájáért és a társadalmi–közéleti tevékenységéért az utóbbi években az alábbi kitüntetésekben részesült: Győr-Moson-Sopron megye közoktatásáért *Péterfy Sándor Díj* (2003), *Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje* (2004), *Apáczai Emlékérem Arany Fokozat* (2004), *Nyugat-Magyarországi Egyetem Kiváló Oktatója* (2004), *Pro Urbe Mosonmagyaróvár* (2005), *World Food Day 2007 Medal* (FAO Díj, 2007), *Apáczai Csere János Díj* (2009).

Fontosabb szakmai–közéleti megbízatásai: MTA-VEAB Agrárökonómiai Munkabizottság elnöke (1994–), MTA Agrár-közgazdasági Bizottság tagja (1998–2008), Gazdálkodás Szerkesztőbizottság tagja (1999–), Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Szakemberek Klubjának elnöke (2000–2002), Vivat Academia Szerkesztőbizottság tagja (2003–), Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság tagja és a Kar minőségügyi felelőse (2007–)
Egyetemünk rektora 2009. január 1-vel – ötéves időszakra – „professor emeritus”-szá nevezte ki.

Dr. Tenk Antal professzort születésnapja alkalmából sok szeretettel köszöntik a Mosonmagyaróvári Kar oktatói és dolgozói.

Dr. Sántha Tamás